

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyilttér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

A magyarság és a Kálvin-szövetség.

Az erdélyi ref. egyházkerület Kálvin-szövetségének az elmúlt hét utolsó napjain, városunkban lezajlott közgyűlése valóban azzá vált, aminek mi gondoltuk: a magyarság erőtlől duzzadó védelmének, — izmosításának gyönyörű, megkapó tanúságtételévé.

Kenessey Béla dr. erdélyi ref. püspöknek és kíséretének minden szava, mely az ünnepségen elhangzott, egy-egy remek, hatalmas ige volt a magyar nemzeti eszme szolgálatára.

Nem a kálvinisták ünnepeltek e napokon, de ünnepséget ült minden becsületes, igaz magyar polgár, bármilyen szertartás és akármilyen nyelven is fordul Istenéhez, akiben csak egy parányi szikrája szunnyad a nemzeti eszme fölemelő érzésének. S a város közönsége — jóleső gondolattal rögzítjük ezt meg — az összetartozandóságnak ezt a termékeny egét egyértelműleg, egy lelkesedéssel érezte át, amikor igaz tisztelettel és meleg szeretettel szívtá magába azt a mély-szántásu, okos beszédeket, melyek a tudós magyar főpap és jeles kíséretének ajkairól szállottak szét itt, ez ősi város falai között.

A magyar tudományos világnak egy valóban előkelő elit-csapata jött el mi-

hozzánk, hogy tájékoztassanak bennünket nemcsak a magunk hitéletének vallomásairól, de azokról a világmozgató, nagy eszmékről is, amelyek ma kötik le a szívek és agyak egész megnyilatkozását, amelyek egy igazabb, megtisztultabb társadalmi élet felé vezérlelnek.

Volt alkalom a tanulásra, volt mindenkinek, aki nem közönyvel, nemtörődömséggel, avagy — pláne — rosszakarattal és ellenszenvvel szemléli azokat a jelenségeket, amelyek ott égnek minden fogékony lélek mélyén, ott munkálkodnak minden kutató és gondolkodó agy belsejében. Volt alkalma a tanulásra mindenkinek, akinek füle vagyon a hallásra és szeme a látásra.

Kiknek fülük vagyon a hallásra, hallhatták, hogy azok a tudós férfiak, kik előadásokat tartottak, mint szedték legapróbb elemeire a mai társadalmi berendezkedést, hogy rámutassanak, bebizonyítsák: melyik a helyes, igaz út, amerre haladnunk kell, — hallhatták, hogy mint vették vizsgálat alá az ember egész szívbéli és lélekbeli mivoltát, hogy kihámozzák belőle: mi az a hatalmas erő, mely egy, a mainál szebb, harmónikusabb élet bizonyosságát hozza meg.

S akiknek szemük vagyon a látásra, láthatták, hogy ezek az okos tanítások mily termékeny talajra találtak náluk, — hogy az eszmék láthatatlan, de lebirhatatlan ereje mint forrasztotta össze mindnyájuk szívét, akik élni, dolgozni tudnak a

nemzeti eszme kultiválásáért, erőssé, hatalmasá tételéért.

Ez, éppen ez: az összetartozandóság lüktető, acélerejű érzésének kifejezésre juttatása a legdrágább és a legértékesebb eredmény, melylyel a nemes, szép ünnepség szolgált. Nem tagadjuk: sokszor szinte-szinte féltünk, hogy ez a mi kicsiny társadalmunk, amely pedig úgy gazdasági, mint nemzeti szempontból valószínűleg legexponáltabb pontja a Szilágyságnak, már-már a széttagozottság szomorú és veszedelmes állapotában van, hogy együttesen és egyszerre, egységes érzéssel már-már lelkesedni sem tudunk, de ezek a napok félelmünket eloszlatták. Ezek a napok egységessé tették társadalmunkat: oly hatalmas erővel hatottak mindanyunkra azok a nemes, nagyszerű gondolatok, amelyeket a kiváló magyar főpásztor és kísérei hoztak magukkal és hagytak itt nálunk.

Az őszinte, igaz öröm fogadta tehát vendégeinket s most illesse őket köszönet, hogy a magyarság szolgálatára itt, nálunk akartak munkálni és munkáltak is gyönyörűen, lelket emelő buzgósággal.

S végül kérjük úgy a kiváló magyar püspököt, mint kíséretének minden egyes tagját, — minél hamarabb és mentül gyakrabban keressenek fel bennünket.

Igaz lélekkel fogadjuk mindannyiszor.

Gyilkos.

A párnák által gyámolított vézna test; az égő pir a beesett arcon; a ragyogó, tűzben égő szem s az a ziháló mell elég érthetően beszélték el a történetét. Talán a végzet volt, mely azt rendelte, hogy Barta Tivadarné akkor hagyja el e siralomvölgyet, mikor a közönség megismerte volna, még pedig munkája révén, az ő termékeny, alkotó szellemét.

Odakint a sötét decemberi nap nyugovóra szállt. Az éles csapkodó szél s a borus égboltozat hóvizatart jószolt az éjszakára. A barátságos tűz, mely a kandallóban lobogott, mégis némileg enyhítette a szoba szegényes voltát, mely a legszükségesebb butordarabokon kívül egyéb csecsebecsékekkel nem igen ékeskedett.

A kandalló mellett egy ember gubbaszkodott — most már jóformán egészen idegen a szegény asszonyra nézve. Immár több kilenc évnél, hogy Barta elhagyta volt feleségét, gyermekét: ma tért vissza csak; éppen ma este — talán ezt is a végzet rendelte így — hogy feleségét meghalni lássa.

Erőt véve tehetetlenségén, a nő könyökre támaszkodott s a férfi felé bámult. A kandalló tüze elég világosságot árasztott, hogy megvilágítsa annak az embernek összezsugorodott alakját. Ugyanaz az arc volt, melyet valaha régen oly jól ismert; de mennyire meg volt változva! A vérrel aláfutott, felpuffadt

vonások elég érthetően beszélték. Iszákos embernek az arca volt az. Összeborzadt s visszahanyatlott.

— Sötétedik: gyujts csak gyertyát és tedd ide az ágyam mellé, aztán pedig, — tétovázott, de csak egy pillanatig — aztán pedig mondd el, hogy miért jöttél vissza.

Bizonytalan léptekkel közeledett a férj és úgy tett, amint neki az asszony meghagyta. A gyufa kiesett a kezéből s odagurult a kézirat-hoz, előrehajolt és élénken kérdé:

— Mi az?

— Az enyém — és az asszony a kéziratot betakarta mind a két kezével, mintha megakarná óvni a mohó pillantásoktól.

— Beszélj! A tied? S ki van már fizetve?

— Még nincs.

— Be van végezve?

— Be.

— Akkor hát megér egy csomó pénzt.

— Meg; megér egy csomó pénzt, — ismétlé az asszony.

A férfi odaült az ágyhoz s örvendezve dörzsölgette a kezét.

Barta Tivadar gyűlölte a munkát, egész élete története arról szólt, mint lehessen azt kikerülni; de végre is mindenből kifogyott és úgy látszott, nem marad számára más menedék, mint a dologház. Most minden megváltozott, mert hiszen elég józan volt annak a megértésére, hogy egy kis vagyon az, ami itt keze ügyében fekszik. A pénz italt jelentett neki s életében semmi sem birt olyan értékkel, mint

az ital; csakis ez volt érdemes az élet nyűgének elviselésére.

Szemeivel még mindig ujonnan fölfedezett kincsén csüggve, elővette a pálinkás üveget és magába öntötte annak égető tartalmát.

Gyöngesége dacára az asszony utálattal fordult el tőle. Kitalálta gondolatait, de hát a szomszédokkal közlendő végrendelete majd halomra dönti e terveket.

Nagynehezen fölemelkedett és beszélni kezdett:

— Már jó ideje tudom, hogy meg kell halnom s nagy fáradtságomba került bevégezni ezt a könyvet. De hiszen nagyobb lesz az értéke, ha meghaltam és minden fillérre szükségem lesz szegény Edith gyermekemnek, ha én nem leszek; már pedig nemsokára el kell költöznöm.

Még többet is akart mondani, de elfogta a köhögés s a roham után egészen ki volt merülve.

Barta Tivadar nem felelt, csak a palackot szorongatta kezei között s arcán az ittasság hülye mosolya ült.

Egyedüli gondolata az volt, hogy miképpen vegye birtokába azt az értékes kéziratot; csak hogy a feje annyira tele volt az itallal, hogy más gondolat bele sem fért, csak az, hogy most hozzányulnia nem szabad, holnap pedig már késő lenne.

Az ágy felé tekintett: azt a köhögési rohamot az önkívület egy neme követte.

Városi közgyűlés.

A város tizenkilencedik közgyűlése megkezdődött csekély érdeklődés mellett folyt le folyó hó 10-én. Szabó György, Farkas Ödön, Szabó István, Weisz Arnold, Weinberger Jakab, Szaplonczay Sándor, Ruszka Ignác, Bartha Károly, Révész Arthur s még néhány városi képviselő vett részt a város tisztikara mellett ezen a közgyűlésen.

Városházépítés.

A városházügygyel foglalkozott elsősorban a képviselőtestület. A polgármester ugyanis arról tett jelentést a közgyűlésnek, hogy a Tóásó-féle tervet és költségvetést az államépítészeti hivatal alkalmasnak találta a kivitelre is, hogy még októberben pályázatot fog kiírni. Jelentette azután, hogy Besenczy Gyula építész egy városházépítési tervet nyújtott be, s hogy ezt a tervet a tanács — bár a városházépítés jelen stádiumában minden logika ellenére volna a kiindulási kezdőpontra, a programkészítésre visszatérni, mégis „tekintettel arra, hogy a tervezet körül a közönség körében élénk megbeszélés és tanácskozás fejlődött ki”: — „alaki okokból” nem utasította vissza, hanem azt mondta ki, hogy kész a Magyar Mérnök- és Építészegyesület által felülbíráltatni, ha Besenczy Gyula a bírálat költségeit viselni hajlandó lesz. Ezt a különös és felette bölcs tanácsi határozatot a képviselőtestület aztán, tudomásulvéve a jelentést, be is vette.

Szabályrendeletek.

A tanácsot a szervezeti-, nyugdíj- és egyéb szabályrendeleteknek az 1912. LVIII. t.-c. rendelkezése szerint való átdolgozására utasította.

A kocsimák, sörházak és pálinkamérősekre és az ingatlanok átruházása után szedendő 1%-os pótlétekre vonatkozó szabályrendelettervezetet változatlanul, — a nyilvános vigalmakra, mulatságokra, stb. vonatkozó szabályrendeleteket ama változtatással fogadta el, hogy színházi, műkedvelői előadások és felolvasások esetére a rendőrtisztek részére felügyeleti díjakat nem engedélyezett, ellenben a szolgálatban levő rendőr és tűzoltó részére, éjfélig 1 korona éjjelutáni előadásokra 1-50 korona illetményt állapított meg.

Anyagi bajok

is gondot okoztak a képviselőtestületnek. Szomorú dolog, de üres a városi kassza. Megtörtént, hogy a tisztviselők havi illetményeinek kifizetésére is „függő kölesön” folyósításra volt szükség. Az innen-onnan, legtöbbször a városházépítési alapból felvett függő kölesönök 21,000 koronára szaporodtak; most pedig — minthogy a Farkas Anna-féle 34,000 koronás régi kölesönt felmondották, ennek kifizetésére is

„függő kölesönt vett fel a város”. Ugy látszik: mire a városházát építeni kezdik: a városházépítési alapot elviszi a függő-kölesönök ördöge. Attól lehet tartani, — hogy a büszke városházépítésre szükséges százazereket a t. képviselő uraknak kell a zsebükből kiráznok.

Kié az 1000 korona?

A gyűjtőgatók kézrekerítésére kitűzött 1000 korona jutalomdíj felett szintén döntenie kellett a közgyűlésnek. A kényes kérdést, — Faragó Sándor t. ügyész több ivre terjedő s kitűnő jogi érzékkel megindokolt véleményének megfelelőleg úgy intézte el, hogy a jutalomdíj odaítélését az illetékes kir. bíróságra bizza. Utasította egyszersmind a polgármestert, hogy a jutalomdíjra a város nevében Somogyi István jogán igényt jelentsen. Somogyi István zsidói jegyző ugyanis, akinek nagy része van a gyűjtőgatók kézrekerítésében — az esetleg neki megállapítandó összeget közcélokra ajánlotta fel ezzel a szép kijelentéssel: „jutalmat csak az érdem érdemel, az érdem pedig csak ott kezdődik, ahol a kötelesség végződik, — ő pedig csak a kötelességének tett eleget.”

A többi határozat

közül említésre méltók a következők:

A rendőrszemélyzet egyenruha átalányának fejenként 90 K-ról 120 K-ra való felemelése iránt tett előterjesztést elutasította.

A legtöbbadótfizetők névjegyzékét megállapította.

Tudomásul vette a polgármesternek Keller Samu dr. interpellációjára a Közgazdasági Bank telekcsereje ügyében adott válaszát. E szerint, ha az ügy október 20-ig békés uton elintézhető nem lenne, a bank ellen pert indít a város.

Ünnepnapok.

A Kálvinszövetség gyűlése és püspöklátogatás.

Október 11., 12., 13. napja ünnepe volt Szilágysomlyó város közönségének. Az erdélyi református egyházkerület Kálvinszövetségének közgyűlése s az erdélyi ref. egyházkerület kiváló vezérférfiainak, közöttük dr. Kenessey Béla ref. püspöknek megjelenése ragadták ki a hétköznapiasság sorából, avatták fölséges ünneppé ezt a három napot.

A Kálvinszövetség tagjai s a „magyar vallás” fölcent papjai nem azért jöttek közbénk, hogy a felekezetiesség systerget, pusztító üszkét szórják szerte-széjjel ebben a városban, ahol a Magura mohos,

hideg átjárta beteg, haldokló testét. Sokkal gyengébb volt, hogy beszélhetett volna: de csak úgy kapkodott a levegő után. S az éj iszonyuan hosszú órái így lassan, lassan elmúltak.

A hajnal első pirkadásánál a haldokló asszony az étellel való utolsó küzdelmében két karját szétvetette s emellett fellökte a gyertyatartót.

A vétkes, bűnös gazember a sötétben hagyatva azt képzelte, mintha az ágy mellett valami kékes lángot venne észre s félelmében, hogy a kísérteties látványtól megszabadulhasson, két kezébe takarta arcát. Most a gyertya kialudt s valami égett szag terjedt szét a szobában.

Barta észrevéve most, hogy mi történt; bösz ordítással előrerohant, hogy eloltsa az égő kéziratot. De már késő volt. A láng elvégezte munkáját s a halott asszony könyvéből nem maradt hátra egyéb, mint az elégett munka lapjaiból egy marék hamu.

Szombatos Elemér.

sziklás oldalához ragasztott apró házacskák s a Kraszna-folyó lankás partján épített magas kőházak s a szalmafedelű kicsiny viskók falai között annyi különböző nyelven s ritus szerint szólnak az egy örök Istenhez.

De jöttek azért, hogy ezen az új, munkára alkalmas térrénumon folytassák a vallási, nemzeti, szociális, gazdasági bajok orvoslásának, — az egyes emberek s ezáltal az egész társadalom megnemzésének nagy munkáját, nemzetiségi s felekezeti különbség nélkül, az egész társadalom jóvoltára, az egész társadalom boldogítására.

Örömmel láttuk, hogy Szilágysomlyó és a vidék egész társadalmá meg tudta érteni ezeket a törekvéseket s szeretettel fogadta s ünnepelte az erdélyi reformátusok nagytudású, melegsívű püspökét s az Erdélyi Kálvinszövetség harcosait. Joggal elmondhatjuk tehát, hogy ez a három nap nemcsak a reformátusoknak, hanem Szilágysomlyó város és vidéke egész közönségének ünnepe volt.

Az ünnepségek lefolyásáról tudósítunk a következő:

Megérkezik a püspök.

Október 11-én utazott a püspök a Kálvinszövetség vezetőivel együtt Szilágysomlyó felé. Üdvözlésére a vármegye minden utbaeső nagyobb vasuti állomásán kivonult a nép. Dull Andor zsidói főszolgabíró régi szokás szerint a vármegye határánál, Szamosörmezőn várta a püspököt, akit a zsidói állomáson az egyházmegye papsága nevében K. Nagy Elek esperes, a község nevében pedig Somogyi István jegyző üdvözölt. A zilahi vasutállomáson a zilahi egyházközség képviselői, a város és a vármegye küldöttsége fogadták a vendégeket.

Innen különvonat hozta tovább a püspököt és kíséretét.

Nagy Gyula főszolgabíró, Muzsai János, Faragó Sándor ügyvéd s mások a járás határán, Sarmaságnál vártak a vendégekre.

Délután öt órakor érkezett meg a különvonat a szilágysomlyói vasuti állomásra, ahol a fogadásra rendkívül nagy számban megjelent közönség lelkes óvációkban részesítette a vendégeket.

A város nevében Udvari József közigazgatási tanácsos mondott megleghangu üdvözlő beszédet, a püspök pedig néhány szíves szóval fejezte ki örömét, hogy megismerheti ezt a várost, melyhez annyi nemes tradíció fűződik.

Ezután a püspök s a vele érkező vendégek, — közöttük dr. Kecskeméthy István theol. igazgató, Nagy Károly és Ravasz László theol. tanárok, Boér Elek kolozsvári egyetemi tanár, dr. Bernáth István, a magy. gazd. szöv. igazgatója, Benedek Károly gyulafehérvári esperes, K. Nagy Elek szilágyszolnoki esperes, Tótfalusi József marosvásárhelyi, Szabó Miklós kolozsborsai, Csia Pál mezőmehesi lelkészek, Gönczy Lajos püspöki titkár, — pompás négyesfogatok s elegáns kétfogatúak hosszú sorával vonultak be a lobogókkal feldíszített városba.

Moni Gyula kir. közjegyző házában — ahol a püspök vendégszerető hajlékot talált, kellems meglepetés érte a püspököt: a polgári leányiskola növendékei, Marossy Aranka vezetésével ott várták a püspököt, virágot hintettek utjába s közülök Muzsai Sárika, Muzsai János járásbíró bájos leánykája, — néhány üdvözlő szó kíséretében gyönyörű virágcsokrot nyújtott neki át.

Este kilenc órakor ismerkedési estély volt a Városi szálloda éttermében.

A közgyűlés

október 12-én délelőtt fél tíz órakor kezdődött meg a református templomban, a ref. papság és diszes közönség jelenlétében. Részt mint szövetségi tagok, részt mint érdeklődők meg-

jelentek a templomban Péchy Imre főispán, dr. Kaizler György ny. főispán, Török István alispán, Lukátsffy Ödön polgármester, K. Nagy Béla, dr. K. Tompa Arthur e. m. szöv. elnökök, Halliarszky Samu, a szilágysomlyói egyházközség főgondnoka, Moni Gyula és dr. Nádudvary Jenő, a szövetségi gyűlés helyi rendezőbizottságának elnökei, Kaizler Sándor árvaszéki elnök, Nagy Károly tanfelügyelő, Nagy Gyula, Tarpai Miklós, Sántha György főszolgabírák stb.

Az elnöki széket Nagy Károly theologiai tanár, az erd. Kálvinszövetség egyházi elnöke foglalta el, s jelentette, hogy gr. Bethlen Pál, a világi elnök a gyűlésen való megjelenésben akadályozva van. Üdvözölte azután a szövetség védnökét: dr. Kenessey Bélát, az Országos Kálvinszövetség kiküldöttét: dr. Bernáth Istvánt, s a közönséget; kegyeletes szavakkal emlékezett meg a Szövetség első zászlótartóiról: br. Bánffy Dezsőről és gr. Kun Gézáról. Majd a Kálvinszövetség célját fejtegette, mely az evangélium erejével akarja áthatni, nemesebbé, tartalmasabbá tenni az egyéni, családi és a társadalmi életet.

Ezután Zsigmond Károly ref. lelkész, a szilágysomlyói ref. egyházközség és az Egyházmegyei Kálvinszövetség nevében, — dr. Bernáth István az Orsz. Kálvinszövetség al-elnöke pedig az Orsz. Kálvinszövetség nevében üdvözölte az Erdélyi Kálvinszövetséget s annak a közgyűlésen résztvevő vezetőségét és tagjait.

A közgyűlés tulajdonképpeni programjának megkezdése előtt az elnök a jegyzőkönyv-vezetésre Csia Pál lelkészt és Bajkó Viktor tanárt kérte fel s jelentette, hogy a szövetség egyik kiváló tagja, Csontos Olivér marosvásárhelyi ügyvéd a közgyűlésről való elmaradását levélben mentette ki, s elmaradásáért büntetésképpen 100 kor. adományt küldött. A közgyűlés ezért a „büntetésért” köszönetet szavazott.

A tárgyalások sorát

dr. Ravasz László

theol. tanár, szövetségi titkár nyitotta meg, aki az igehirdetésről tartott előadást. Kiindulva abból a tételtől, hogy az Ige egyházát csak az Ige tarthatja fenn, — az igehirdetés fontosságáról beszélt. Rámutatott a mai prédikációk hatástalanságának az okaira s figyelmeztette lelképásztor-társait arra, hogy több prófétai elemet, több reális életet, több korszerűséget kell bevinniük a prédikációkba.

Gyönyörű, találó hasonlatokban gazdag beszédét nemcsak az összegyűlt papság, de a laikus közönség is első szavától az utolsóig élvezettel hallgatta végig.

Dr. Boér Elek

kolozsvári egyetemi tanár, a szövetség világi alelnöke volt a következő előadó. Szomorú témáról, az erdélyi magyarság romlásának az okairól beszélt. Magas színvonalon álló előadásából meglátszott, hogy nemcsak a tudós jogász, nemzetgazdász és szociológus éles szemével, hanem az igaz magyar ember érző szívével vizsgálta az erdélyi magyarság sorsát. A értekezéssel ez alkalommal hosszasan nem foglalkozunk, mert lesz alkalmunk azt — dr. Boér Elek szíves ígérete szerint — egész terjedelmében közzétenni.

Mindkét előadónak köszönetet mondott a közgyűlés s elhatározta, hogy mindkét értekezést közzé fogja tenni a Kálvinszövetség évkönyvében.

Délben az elnök felfüggesztette a közgyűlést. A gyűlésről Kenessey püspök a ref. paplakba ment. Itt fogadta a

hivatalos tisztelgéseket.

A tisztelgő küldöttségek sorában első a szilágysomlyói gör. kath. egyház és a szilágysomlyói gör. kath. papság küldöttsége volt. A küldöttség élén Barboloviciu Alimp, püspöki helynök üdvözölte a ref. püspököt, aki meghatva köszöntö meg a „patriarchai ajkáról elhangzott patriarchai szavakat” s kívánta, hogy a szilágysomlyói gör. kath. egyházközség ősz vikáriusa még számos éven keresztül hirdesse a szeretet és egyetértés ígét, mint azt 40 éven át tette.

Az izraelita hitközség küldöttségét dr. Keller Samu ügyvéd vezette a püspök elé, s kinyilvánította üdvözlő beszédében, hogy nemcsak a konvencionális udvariasság vezeti őket a püspök elé, hanem vezeti az a tisztelet, mely az általános vallásszabadságért legtöbbet küzdött felekezet főpapját megilleti.

Aztán a szilágysomlyói róm. kath. főgimnázium tanári kara jelent meg a püspök előtt a komoly, tudós igazgató: Mahalsik Bónó vezetésével. A tanári kar előtt — mondta a küldöttség vezetője — nem ismeretlen az a hatás, melyet a református egyház a gondolkodás függetlenségére gyakorolt s szeretettel köszöntik egyik püspökét a református egyháznak, mert ennek az egyháznak kebelébe tartoztak azok a tudós mesterek is, akikről egyetemi tanulmányaik alatt a szeretet, önzetlenség, igazság nagy érzéseit tanulhatták.

Özv. Bartha Eadréné a Szilágysomlyói Jótékony Nőegylet, — Péchy Imre főispán Szilágysomlyó küldöttségét vezette a püspök elé.

Küldöttségileg tisztelgett a püspök előtt Szilágysomlyó város képviselőtestülete és tisztikara élén Lukátsffy Ödön polgármesterrel. A polgármester üdvözlő szavaira a püspök örömet fejezte ki a felett, hogy megismerhette ezt a várost, melyhez annyi történelmi emlék fűződik. A szilágysomlyói hegyekből drága kincsek, aranytárgyak, pompás ékszerek kerültek egykor a napvilágra — szökött, — én ezeknél a drága kincseknel is becsesebbet: nemes érzéseket találtam a szilágysomlyói szívekben.

A járásbíróság hivatalnoki kara Muzsaj János vezetőbíró, a m. kir. földmivesiskola tanárai Schwáb János igazgató, — a szilágysomlyói állami polgári és elemi iskolák tanzöfletei Nagy Károly kir. tanfelügyelő, a kir. adóhivatal Gyöngyössy Ferenc tárnok, — az ipartestület Szabó György elnök, — a Csizmadia-ipartársulat, a város legrégibb egyesülete Kálmán István elnök vezetése mellett szintén küldöttségileg tisztelgett dr. Kenessey Béla püspök előtt, kinek mindenkihez volt egy-egy meleg kézszorítása, nyájas, buzdító szava.

Végül K. Nagy Elek esperes vezetése alatt a szilágysomlyói ref. egyházközség, a szilágysomlyói ref. egyházmegye és a szilágysomlyói egyházmegyei Kálvinszövetség együttes küldöttsége vonult a püspök elé. Az esperes üdvözlő-beszédére a püspök válaszában annak a szándékának adott kifejezést, hogy jövőben is keresni fogja a hűvel való személyes érintkezést, mert a személyes érintkezés melegségéből merít erőt kötelessége teljesítéséhez.

Két órákor a városi szálloda éttermében

bankett

volt, melyen mintegy kétszázan vettek részt.

A messze földről érkezett kiváló szónokok mögött a fehér asztal mellett a mieink sem akartak messze elmaradni: természetesen tehát, hogy gyönyörű pohárköszöntőkben nem volt hiány. A pohárköszöntők sorát Zsigmond Károly nyitotta meg a püspökre mondott pohárköszöntőjével, — a püspök viszont a közönséget éltette. Moni Gyula a Kálvinszövetség körünkbe érkezett apostolainak sikeres munkálkodásáért üritette poharát. Nagy Károly kir. tanfelügyelő Nagy Károly theol. tanárt, — Nagy Károly theol. tanár Péchy Imre főispánt és Lukátsffy Ödön polgármestert, — Üdvari József közg. tanácsos a vendégeket, K. Nagy Elek Moni Gyulát, Visky Pál esperes Kaizler Györgyöt köszöntötte fel, — Kovács Albert egyhm. főjegyző pedig a püspök édesanyjáról emlékezett meg. Benedek Károly gyulafehérvári esperes a hazafias sajtót éltette.

Végül Kenessey Béla ref. püspök emelkedett ismét szólásra s köszönetét nyilvánította Zsigmond Károly ref. lelkésznek, a Szilágysomlyói Kálvin szövetségnek, s a város társadalmára, — faj és nemzetiségkülönbség nélkül Isten áldását kérte.

Délután 4 órákor a ref. templomban a

közgyűlés folytatására

jelentek meg a szövetségi tagok. Ezuttal Tóthfalusi József marosvásárhelyi lelkész az ifjusági egyesületekről, — Szabó Miklós

kolozsborsai lelkész pedig a falusi pap egyháztársadalmi munkájáról tartott tanulságos értekezést. A közgyűlés mindkét előadónak köszönetét nyilvánította s az értekezéseket az Evkönyvbe felvette. Benedek Károly gyulafehérvári esperes indítványára utasította a választmányt, hogy a Tóthfalusi József által ismertetett ifjusági egyesületek és tanoncotthon létesítésére nézve a jövő közgyűléshez konkrét javaslatot terjesszen elő.

Jelentette azután az elnök, hogy dr. Ravasz László szövetségi titkár titkári tisztéről egyéb elfoglaltságai miatt lemondott. A közgyűlés, kifejezve azt a reményét, hogy dr. Ravasz László fényes tehetségét az adminisztratív, kisebb jelentőségű titkári teendőktől megszabadulva, még nagyobb mérvben fogja a szövetség javára értékesíteni, — a lemondását elfogadta s az eddigi működéséért köszönetet mondott. A Szövetség új titkárává egyhangulag Szabó Miklós kolozsborsai lelkészt választották meg.

Ezzel a közgyűlés első napja véget is ért.

Este a városi színház, a muzsák ódon templomba egy rövid órára az Isten templomává változott átál:

Vallásosestélyre

gyűlt össze a közönség a színház virágokkal feldisztett nézőterén. A nagy számban megjelentek között ott voltak a vármegye és a város notabilitásai is.

A vallásos ünnepély egy szép karénnel vette kezdetét, melyet Marosi Aranka és Ladányi Ödön vezetésével a gimnázium és a polgári leányiskola tanulóiból alakított énekkar adott elő.

Tóthfalusi József marosvásárhelyi lelkész buzgó imája után dr. Kecskeméthy István, theol. igazgató biblíamagyarázatot tartott: Pál apostolnak a zsidókhoz írt levele 11. részének 1. verse alapján a hit erejéről, mindeneket meggyőző hatalmáról beszélt. Kecskeméthy István mélyértelmű, gyönyörű fejtegetéseit Kenessey Béla püspök fűzte tovább, minden gondolatával mély hatást keltve a hallgatóság lelkében.

A felemelő vallásos ünnepélyt Zsigmond Károly ref. lelkész bensőségteljes imája s a gyülekezet éneke zárta be.

Másnap, október 13-án, ünnepi

istentisztelet

volt a református templomban. K. Nagy Elek szilágysomlyói esperes magaröptü imát, — Kenessey Béla püspök pedig Pál apostolnak a Rómabeliekhez írott levele alapján meggyőző erejű egyházi beszédet mondott.

Istentisztelet után a Kálvinszövetség folytatta közgyűlését.

Tárgyalások ezuttal nem voltak; a hallgatóság figyelmét

Nagy Károly

theol. tanárnak, a szövetség egyházi elnökének ünnepi beszéde kötötte le.

Előző napon dr. Ravasz Lászlótól hallottuk, hogy az igehirdetőknek nem szabad művészi hatásra törekedniük, a predikációhallgatásnak pedig nem szabad műélvezetté alakulnia, — mert ez az evangéliumi erő rovására megy. Nagy Károly ünnepi beszéde nem volt predikáció: szabad tehát róla megmondanunk, hogy valóságos szónoki remekmű volt ez a beszéd s hogy Nagy Károlyban, — ki az önzetlen, dolgoznitudo, élet- és akaraterős, erkölcsi alapokon álló emberek nevelésének szükségességéről beszélt most előttünk: — Erdély egyik legelső szónokát ismertük meg.

A gyűlést néhány szóval, Kenessey Béla püspök zárta be, köszönetet mondva mindazoknak, akik a gyűlés megtartását lehetővé tették, a nőket, a Lorántffy Zsuzsánnak utódait kérte, hogy a háztűzhelynél s kint a társadalmi életben is legyenek támogatói a Kálvinszövetség nemes munkájának.

Búcsu.

Vasárnap délután bucsuszkodni kezdettek vendégeink. Kenessey Béla püspök kíséretével

vasárnap még körünkben maradt, — délből és este látogatásokat tettek a hatóságok, testületek s a társadalmunk vezetőinél. Hétfőn reggel aztán a püspök Kolozsvárra elutazott. Reméljük, hogy kellemes emlékeket vitt el magával.

A.

A SZILÁGYOSOMLYÓ

politikai lap

— előfizetési ára: —

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

KÜLÖNFÉLÉK.

A kútnál.

*Julcsa megy a kútra; Miska követi.
Nem bírja a vödört, — felhuzza neki.
Megmerül a korsó. Indulna a lány —
Szól a legény: »Ráérsz! Ne menj még babám«.*

*Julcsa szemlesütve marad a helyén,
Miska meghuzódik a kut peremén.
Hosszúszáru pipa ül az agyarán,
Több szó nem is, csak füst száll el ajakán.*

*S ahogy Miska szíppant, lassan, sebesen,
Nem dobog egyformán a lány szíve sem.
Minek a beszéd itt? A füst hangot ad.
És a lány megérti a pipa szavát.*

*Gyönyörűen hangzik minden szíppandás,
Minden röppenő füst — kérdés — vallomás.
És pirulva, némán áll a kérdező
S ez a legérthetőbb, legszebb felelet.*

*Nem enyeleg Miska, meg se öleli,
Komoly volt a kérdés, — megfelelt neki.
A többit elvégzi az ősz új bora! —
— Így dül el a kútnál két szívnek sora.*

Balla Miklós.

Bucsuzás az áll. polg. leányiskola igazgatónőjétől.

13 évi lankadatlan szorgalom, elismerésre méltó kitartó munkásság hálátlanul nem maradhat. Nem is maradt egy pillanatig sem. Mert Konecsnyné Csöke Teréz mindig közszerepetben állott városunk társadalmában. Ez volt az élő, de hangos kifejezésre nem juttatott hála Konecsnyné azon elévülhetetlen érdemeért, hogy az áll. felsőleányiskolát polgári iskolává fejlesztette. Mily mérhetetlen küzdelembe került ez, az ismeretes. De Konecsnyné érdemét fokozza főképp az, hogy nem válságos időben távozik az iskola vezetésétől, hanem akkor, mikor már az iskola állandó elhelyezése biztosítva van, amikor már az alapvető nehézségek helyét a kevésbé válságos továbbfejlesztés, tökéletesítés foglalja el.

Büszke öntudattal tekinthet vissza Konecsnyné a multra, mert tetteivel véste be nevét

városunk kultúrtörténetébe, melyek még a kaján rosszakarattal szemben is kétségtelenül megfogják őrizni páratlan érdemeit.

Mi éppen ezért sajnálattal engedjük társadalmunkból távozni és fáj neki „Istenhozzád“-ot mondani. De hiszen az már meg is történt.

Folyó hó 15-én délután a polg. iskolai tanítónők és a növendékek kis ünnepély keretében, este pedig tisztelői és barátai fényes társasvácsora keretében vettek tőle búcsút. Az 50 terítékű banketten képviselve volt az áll. iskolák gondnoksága, a r. k. főgimnázium tanárkara, a nőegylet, szanatoriumi egyesület, az áll. elemi nép- és közs. iparostanonciskola stb.

Az első búcsuzót Faragó Sándor a kir. tanfelügyelő és gondnokság nevében mondta. A főgimnázium tanárkara nevében Wieser István, az áll. isk. tantestület nevében Bogdán István, a nőegylet nevében Vincze János, a szanatorium egyesület nevében Ajtai Ferenc búcsuzódtak meleg szeretettel a távozó igazgatónőtől. Markovics Jakab dr. és Ajtai Endre dr., a megható bucsuhangok között a jelenvolt új igazgatónőt, Illyés Gizellát éltették, áldást és sikert kívánván munkásságára.

A magunk részéről is ép oly meleg szeretettel üdvözljük körünkben Illyés Gizellát, mint amily fájó szívvel vesszük Konecsnyné Csöke Teréz távozását.

Az egyiknek ismételtén: „Isten hozott“, — a másiknak megegyszer: „Isten hozzád“!

K.

Egy új népszanatórium.

Közegészségügyi intézményeink gyér száma a közel jövőben új, hatalmas intézménnyel szaporodik. Ez új intézmény jelentősége annál nagyobb, mert annak a szegénysorsú népeségnek az érdekét szolgálja, amely különben támogatás és segélyezés nélkül elpusztulna. Már elkezdődtek az Augusztai tüdőbeteg népszanatórium építési munkálatai a gyönyörű fekvésű, ózondus levegőjű debreceni Nagyerdőben s a jövő év nyarán az egészségnak ez az új vára megnyitja kapuit a feléje tolongó szerencsétlen, szegénysorsú tüdőbetegeknek. A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület tulajdona ez a szanatórium, amely már második intézménye az érdemes, féradhatatlan tevékenységű humanitárius egyesületnek.

Az Augusztai szanatórium építési alapja javára az egyesület halottak napján ismeretes jelszava, a poetikus „Csak egy virágszálat!“ jelszó alatt országos gyűjtést indít, amelyet támogatnak a közigazgatási és egyházi hatóságok is. Miután pedig az épülő népszanatórium elsősorban társadalmi intézmény, az egész magyar társadalomnak szeretettel kell felkarolnia és elősegíteni a gyűjtés ügyét, hogy ez a gyönyörű és közhasznú intézmény minél előbb tető alá kerüljön.

Adakozzon tehát mindenki tehetsége szerint a nemes célra. Ha felhangzik majd utcáinkon, vagy templomainkban, a temető bejáróinál az esdő kérelem, jó szívvel hullajtsa mindenki a maga fillérét az eléje nyújtott gyűjtőtársolyba. Szerencsétlen, szegény, inséges társadalmunk legpusztítóbb réme a tüdővész, amely ellen nemes kitarással viseli az egyesület immár több mint egy évtizede irtó hadjáratát.

A társadalom a maga javát szolgálja, ha az effajta egyesületi törekvést, amely szervezni tudja a védekezést és újabb és újabb alkotásai-
val szép és látható eredményeket tüntet fel, támogatja. Az egyesület hálásan veszi a hozzá közvetlenül eljuttatott adományokat is és kéri a nagyközönséget, hogy azokat címére: József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület Budapest, IV. Sütő utca 6. küldje.

— **Örökbefogadás.** Szaploneczay András, szilágynagyfalusi jegyző örökbefogadta Berger Gyula dr., közközházi igazgatót. Az örökbefogadási szerződést az igazságügyi miniszter a napokban jóváhagyván, Berger Gyula dr. ezután a Szaploneczay Gyula dr. nevet fogja viselni.

— **Doktorráavatás.** A kolozsvári egyetemen szombaton avatták doktorrá Kovács Géczy József ügyvédjelöltet.

— **Házasság.** Benkő András, állami gazdasági gyakornok a brassói állami kirendeltségnél, október 12-én tartotta esküvőjét Jakab Nórával, Jakab József erdőtanácsos leányával Brassóban.

— **Új doktor.** Weinberger Gyula ügyvédjelöltet a jogtudományok doktorává avatták fel.

— **Ellenzéki nagygyűlés Zilahon.** A Zilahi Függetlenségi és 48-as kör választmánya folyó hó 9-én Kiss Ernő elnöklelte alatt választmányi ülést tartott, Jackó Pálnak, a tasnádi kerület képviselőjének közreműködésével. A gyűlés egyetlen, nagyfontosságú egy ellenzéki nagygyűlés előkészítése volt. Hosszabb eszmecsere után — abban állapodott meg a választmány, hogy a nagygyűlést november hó 3-án tartja meg, amikor a szövetkezett ellenzéket, a szociáldemokrata pártot, a vármegyei függetlenségi pártköröket stb. meghívja. A biztos kilátások szerint országos jelentőségű nagygyűlés előkészítésével az elnökséget bízta meg. November 3-a tehát ünnepe lesz Zilah és Szilágy megye minden hazafias polgárának.

— **Hirdetmény.** A jövő 1913. évben mindazon ifjak, akik az 1892. évben születtek, mint I. korosztálybeli hadkötelesek sorozás alá fognak kerülni. Felhívtnak tehát mindazok, akik mint első korosztálybeli hadkötelesek a katonai összeírásba felveendők lesznek, hogy e célból személyesen, avagy akadályoztatásuk esetén szüleik, gyámjuk, vagy más meghatalmazottjaik útján Szilágyosomlyó város rendőrkapitányi hivatalánál a hivatalos órák alatt a folyó évi október és november havában annál is inkább jelentkezzenek, mert ellenesetben a V. T. 63. §-a értelmében 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtatni. Ugyancsak a már említett időben és helyen szigorú büntetés terhe alatt jelentkezni kötelesek azon Szilágyosomlyón tartozkodó idegen illetőségű ifjak is, kik az 1892., 1891. és 1890. évben születtek s így mint I., II., vagy III. oszt. hadkötelesek az összeírásba felveendők.

— **Merénylet br. Bornemisszáné ellen.** Br. Bornemissza Elemérné folyó hó 6-án este fele a felsőszivágyi kastélyukat körülvevő erdőben sétált s midőn egy tisztáson ment keresztül, egy lövés dördült el a közelben s a golyó közvetlenül a füle mellett süvített el. A lövésre a báróné kiáltozni kezdett, hogy ezáltal a lövöldöző figyelmét felhívja, azonban rövid idő alatt még három lövés dördült el, mire a báróné földre vetette magát s jó ideig mozdulatlanul feküdt, ily módon akarván a merényletben azt a hiedelmet kelteni, hogy már meg is halt. A földön fektében távolodó léptek zaját hallotta s midőn körülötte minden elcsendesedett, felugrott s kastélyuk felé sietett, amidőn ismét négy lövés történt s egy golyó az arcát horzsolta, ami után aztán sikerült hazamenekülnie. Szerencsére a bárónának az arcon kapott könnyebb sebesülésén és az ijedségen kívül komolyabb baja nem történt. A felsőszivágyi csendőrőrs a járásparancsnokkal együtt a nyomozást még az éjjel megindította.

— **A sorozás eredménye.** Szilágyvármegye területén az október hó 4-én befejezett fősorozás elég kedvező eredményt mutat, amennyiben 4703 előállított hadkötelesekből 1157 ujoncot soroztak be, ami 24.5%-nak felel meg. Járások szerint: Tasnádon előállott 696, bevált 194 (27.9%); a krasznai járásban előállott

Brüder Kálmán

női és férfi divatáru-házában

az őszi és téli divatujdonságok megérkeztek.

Model-kosztüm és ruhaszövet-különlegességek, selyem és bársonyujdonságok, diszek és ruhakellékek. Meglepő választék!

Versenyen kívüli olcsó árak!

719, bevált 201 (27.9%); a zilahi járásban 827-ből bevált 210 (25.4%); a zsidói járásban 507-ből alkalmasnak találtatott 139 (23.7%); a szilágysehi járásban 871-ből besoroztatott 198 (22.6%); Szilágyosomlyón 82-ből 22 (24.3%); Zilahon 98-ből 22 (22.2%); a szilágyosomlyói járásban 823 előállítottból bevált 173 (21%). Legjobb volt az eredmény a krasznai és tasnádi járásban, leggyengébb a szilágyosomlyóban. Igazolatlanul elmaradt 510 hadköteles; legtöbb a krasznai járásban (123). Tavaly a beváltak 3/0-a 17.5 volt az idei 24.5% kal szemben; de ezt a látszólag jobb eredményt nem az emberanyag javulása, hanem inkább az alkalmasság kritériumainak a leszállítása okozta.

— **Utleírások.** Marossy Aranka polg. leányiskolai tanítónő nagyobb külföldi utazást tett a nyáron: Olaszországot, Schweitzot és Franciaországot járta meg. Azokról a tapasztalatokról, melyeket utjában a finom női lélek megfigyelőképességével szerzett, a „Szilágyosomlyó” tárcarovatában fog beszámolni. A „Szilágyosomlyó” olvasóközönségének jóismerőse Marossy Aranka azoknak az utleírásoknak a révén, melyeket eddigi külföldi utjairól szintén a „Szilágyosomlyó”-ban tett közzé. Hisszük, hogy írásait a közönség most is szeretettel fogadja s érdeklődéssel fogja olvasni.

— **A titokzatos ékszer.** Pár héttel ezelőtt történt — mi is megirtuk annak idején — hogy Bölöny Bálint főkapitány letartóztatott egy Farkas Márton nevű gyanús idegent, akinél szebbnél szebb ékszereket találtak, — olyan drágaságokat, melyek eredetéről elfogadhatóság számot adni nem tudott.

Bár kétségtelen volt, hogy az ékszerek nem kerültek becsületen uton Farkas Márton birtokába: minthogy káros nem jelentkezett, már-már szólnak kellett volna eresztetni drágaságaival együtt a törbe került jómadarat.

Bölöny Bálint főkapitány azonban nem hagyta annyiban a dolgot, — látva, hogy a táviratváltások nem vezetnek a kellő eredményre: költséget és fáradságot nem kimélve, Budapestre utazott, s személyesen lépett érintkezésbe a rendőrhatalósággal. Megállapította, hogy a nyár folyamán Magyarországon olyan bűncselekmény, melyből a Farkas Mártontól elkobzott ékszerek kikerülhettek volna, nem történt, — tehát az ékszereknek külföldről kellett származniuk. Sorra vette ezután a külföldön közelebből elkövetett szenzációs betörési és lopási eseteket s csakhamar arra a meggyőződésre jutott, hogy a megtalált ékszerek azonosak azokkal az ékszerekkel, melyeket folyó évi szeptember 7-én a wieni Kranz-szállóban Lazarescu Konstantin bukaresti bankártól loptak el. Már Farkas Márton is beismerte bűnét a zilahi vizsgálóbíró előtt. Elmondotta, hogy az ékszerek egy bőröndben voltak; ő késő felvágta a bőrönd oldalát s úgy jutott hozzá zsákmányához.

Az ellopott 40,000 korona értékű ékszer egy részét 25,000 korona értékben a Bölöny rendőrkapitány kobozta el Farkas Mártontól. A többi ékszert is megkapták: Szőcs Aladár budapesti rendőrfelügyelő különböző zálogházakban akadt rájuk.

Ezzel aztán a nyomozás aktái lezáródtak s mindenesetre nagy elismerés kell, hogy illesse a magyar és éppen a szilágyosomlyói rendőrséget, s annak kitűnő éleslátású főkapitányát azért, hogy egy ilyen nagyszabású, külföldi ember kárára külföldön elkövetett bűncselekmény titkaira világosságot vetett.

— **Pontosság, gyorsaság, megbízhatóság** jellemzik Az Est híreit, pártatlanság, függetlenség Az Est politikáját, jólétesültség, őszinteség Az Est közgazdasági közleményeit, tartalmasság, pártatlanság Az Est sportrovatát; épen azért minden olvasónk jól teszi, ha ezt a napilapot az itteni árusítónál naponta megszerzi, vagy pedig ha környéken lakik, a hova az árusító lapokat nem kézbesít, közvetlen Az Est kiadóhivatalánál előfizetéssel megszerzi. Mutatványszámokat szívesen küld Az Est kiadóhivatala (VII. Erzsébetkörut 20) mindenkinek, a ki a mi lapunkra hivatkozik.

— **Az életmentő virágszál.** A József királyi herceg Szanatorium Egyesületében született valami gyöngéd poetikus kedélyben az a gondolat, hogy a halottak napi koszorúból mindenki ajánljon föl egy szálát a tüdőbete-

geknek. A virágszál már eddig néhány ezer embernek mentette meg életét, akik az egyesület gyulai szanatoriumában és az ország — több dispanzerjeiben gyógyultak. Es már elkezdődik Debrecenben az Augusztus tüdőbeteg népszanatorium építési munkálatai a gyönyörű fekvésű, ózondus levegőjű debreceni Nagyerdőben s a jövő év nyarán az egészségnek ez az új vára megnyitja kapuit a feléje tolongó szerencsétlen, szegénysorsú tüdőbetegeknek. Valóban életmentő virágszál! Legyen áldott, ki ez emberbaráti célra áldoz, mikor kedves halottainak koszorujából egy virágszálát megajánl s adományát a második népszanatoriumra beküldi a József kir. Szanatorium Egyesületnek Budapest, IV. Sütő-u. 6.

— A „Vasárnapi Ujság” október 13-iki száma a szenzációs képek egész sorozatát adja napjaink legnagyobb eseményeiről, a balkáni hadikészületekről, saját kiküldött fényképésznek fölvételi alapján. Németh József Belgrádban írt cikkével. A mai mozgalmas időkben aktuálisak Herman Lipót pompás katonaképei is. A többi képek az Operaház megnyitóját, a tripoliszi harcot, a kispesti új rendőrkapitányságot, stb. mutatják be. Szépirodalmi újdonságok: Szende-Dárdai Olga regénye, Berkes Imre novellája, Pásztor Árpád verse, Barrie angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: Kálmán Gusztáv államtitkár arcképe és méltatása, Török Aurél arcképe és nekrológja s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) — Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

— **Mi lesz?** Az ország jelen kietlen helyzetében szorongva tör fel a szívekből az aggodó kérdés, hogy mi lesz? A jelen sivárságában s a jövő bizonytalanságában a nemzet életműködése más súlypontra helyeződött mint más időkben. Valahányszor válság fenyegette alkotmányunkat, a sajtó lett hű kifejezője a nemzet gondolkodásának, vágyainak és törekvéseinek. Az a sajtó, amely függetlenül a hatalom befolyásától a haladás korszakot jelentő eszméit írja zászlójára. A sajtóban e téren ma is a „Magyarország” jár elől, a mely a nemzeti eszme irányától soha el nem tántorodott és ma is legelszántabb harcosa egy igaz becsületes magyar nemzeti politikának. A „Magyarország” vezére Holló Lajos dr. orsz. képviselő akinek tiszta politikai multja az egész élete, amely a függetlenségi eszméért folytatott lakadatlan és szünet nélkül való harcok közt folyik, legbiztosabb záloga a „Magyarország” megalkuvást nem ismerő politikai irányának. Segítőitársai neki a lap többi publicistái és munkatársai, akiknek sorában közéletünk legelső kitűnőségei foglalnak helyet. A „Magyarország” egyéb, nem politikai részében is arra törekszik, hogy a magyar polgári társadalom gondolkodásának, érzületének és erkölcsének hű tükré legyen. Tárcáiban, regényeiben s más belletisztikai dolgozataiban gondosan ügyel az irodalmiságra s a szélsőséges áramlatoktól meg nem rontott nivóra, mely rég a családok legmegbízhatóbb barátjává tette a „Magyarország”-ot. Rovatait kitűnő és fegyelmezett újságírógárda szerkeszti; külpolitikai tudósításai, közgazdasági értesülései, gazdag, tartalmas és érdekes színházrovata, a sport minden ágára kiterjedő közleményei, mind elismerten kitűnőek, hírszolgálat pedig pontos és megbízható. Mindezek a tulajdonságai nagyszámmal sorakoztatták eddig is a magyar olvasóközönséget a „Magyarország” táborába, s ez a támogatás még fokozódott, amikor a hatalom bátor szókimondásáért a „Magyarország”-ot a pályaudvarokról kitiltította, hogy ezzel anyagi erejében támadja meg. A közönség e támadásra azzal felelt, hogy tömegesen sietett az előfizetők táborába. A „Magyarország” előfizetési ára egész évre 28 kor., fél-évre 14 kor., negyedévre 7 kor. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal. (Budapest, Rákóczi-ut 38.)

— **Szerkesztőváltás a Fidibusznál.** A magyar humorirodalomnak szenzációja van. A Fidibusz ettől a héttől kezdve Paulini

Béla szerkesztésében jelenik meg, akinek tolla, írásai és rajza egyaránt népszerűek. A mostani szám meglepően friss, eleven, tele van aktuális szövegekkel és artistikus képpel. A Fidibusz az új szerkesztő alatt nem utazik direkt pikantériákra, minden jó témát egyaránt feldolgoz. De szabadon és bátran dolgoz fel mindent. Egy-két ilyen briliáns szám és a Fidibuszról ismét beszélni fognak! Tessék átlapozni! Egy szám ára tizenkét fillér. Mutatványszámot szívesen küld a Fidibusz kiadóhivatala, Budapest, Rökk Szilárd-utca 12.

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,

AKI szőlőoltványt akar rendelni,

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajtott ültetni

kérjen oktató diszárjegyzéket az alábbi címtől

Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat,

Maros-Vásárhely Dr. Gecse Dániel-utca 39. szám.

197—1912. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a krasznai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 103. számú a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1912. évi V. 184—2. számú és a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1911. évi Sp. I. 922—14. számú végzése következtében dr. Nádudvary Jenő szilágyosomlyói ügyvéd által képviselt Ignát Mihály és társai ballaházi lakos javára 176 K — f s jár. erejéig 1912. évi február hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarhák és lovak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a krasznai kir. járásbíró-ság 1912-ik évi V. 103. számú végzése folytán 176 kor. — fillér tökekövetelés, és eddig összesen 68 korona 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ballaházán végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1912. október 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Krasznán, 1912. évi október hó 5. napján.

THORDAY GERGELY,
kir. bir. végrehajtó.

Papp Iván

gőz kelme-festő és chemiai vegytisztító intézete Szilágysomlyón, Arany János-utca 13. szám.

Női és férfiruhákat foltoktól a legalaposabban tisztít és mindenféle színre megfest. A vegytisztítás által a kelme eredeti új színét visszanyeri. Egészségi szempontból nagyon fontos: A vegytisztítás által elpusztulnak a ruhákban rejtőzködő bacillusok veszedelmes betegségének csirái. — A legújabb feltalált frankfurti festékek által több ezer új divatu gyönyörű minta.

Vidéki rendelvényeket 10 koronán felül saját költségemen bármelyik postára szállítom. 2—

Gyászruhákat 24 óra alatt elkészítik.

A nagyérdemű közönség pártfogását mély tisztelettel kéri

Papp Iván,

gőz műkelme-festő, vegytisztító és honi kék festészete Arany János-utca 13. szám.

Kolozsvári jogi vizsgákra

rendes és

rekapituláló kurzusok

szeptember hó elején kezdődnek

Dr. Polcz Rezső ügyvéd

jogi szemináriumában Kolozsvár, Egyetem-utca 7. sz. a. 33—52

Jegyzetek augusztus hóban mérsékelt áron kölcsönöztetnek ki.

Tanács és segítség!



akik bármely okból támadt emésztési zavarokban, gyomorégésben, savtúltengésben, székrekedésben és gyomorfájásban és ezekkel kapcsolatos bajokban szenvednek, gyógyulást hoznak a már több mint 30 év óta bevált

Brády-féle

gyomor-cseppek

ezelőtt Máriacelli cseppek.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K 1.60, kis üveg — 90 fillér, 6 üveget K 5.40, 3 nagy üveget K 4.80, beküldése után küld franco. 9—12

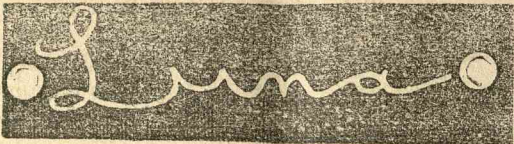
Brady K. gyógyszerára a „Magyar Király”-hoz Bécs, I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot.

Eladó alma.

Kémeri gyümölcsösömben termett Batul, Arany pármén, Ananászrenett, Kanadai renett, Pónyik és Sónári faj alma kézzel szedett, hibátlan minőségű, papirba csomagolva, ládával együtt a szilágysomlyói vasutállomáshoz szállítva métermázsánként 40 korona árban eladó.

Bölöni Bándor, Szilágysomlyó.



Tüneményes jelenség az ásványvizek terén.

Próbálja meg

„LUNA” kénes forrás főraktára: Szatmárnémeti, Rákóczi-utca 26.

Kapható: a Közgazdasági bank áruosztályánál Szilágysomlyón.

Szilágycseh község előljáróságától.

1356—1912. ksz.

Árverési hirdetmény.

Szilágycseh község tulajdonát tevő, heti és országos vásárvám, illetve helypénzszedési joga 1913. évi január hó 1-től 1915. évi december hó 31-ig terjedő 3 évi időre árverésen 7000 K kikiáltási ár mellett a folyó 1912. évi október 31. napjának d. u. 2 órájában Szilágycseh község házában fog a legkedvezőbb ígéretet tevőnek bérbe adni. 1—2

A vonatkozó árverési feltételek a mai naptól kezdve Szilágycseh község előljáróságánál bármikor megtekinthetők. A kibérelni szándékozók bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át lesznek kötelesek a községi előljárósághoz letenni, esetleg az árverés megkezdése előtt ajánlataikhoz mellékelni. Szilágycseh, 1912. évi október 8-án.

Boros Ignác, h. kjsz.

Sz. Träger Károly, k. bíró.



MI A FIDIBUSZ?

1. A legkitűnőbb } ma-
2. A legvidámabb } gyar
3. A legolcsóbb } éleláp

Páratlanul népszerű!

Mesés képek!

Rendkívül olcsó!

Egy szám ára: 6 krajcár!

Előfizetési ára:

Egy évre 6.—
Félévre 3.—
Negyedévre . . . 1.50
Egy hónapra . . . —.50
A NAP újságvállalat kiadó-hivatala Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 12.

Kérjen mutatványszámot A Fidibusz 1906., 1907., 1908., 1909., 1910. évfolyama diszkötésben kapható. Egy-egy kötet ára 5 korona. Mind az öt kötet egyszerre való megrendelésénél 25 százalék engedményt adunk.

TÓTH GYULA

vasnagyszerkedése

Debrecen.

TELEFON 29. SZ.

Legnagyobb raktár

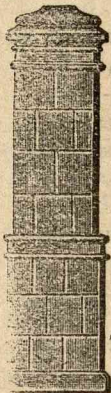
Hazai és budweiszi gyártmányu Porcellán kályhákban.

Szabadalmazott

„Perpetuum” és „Meteor” folyton égő kályhák.



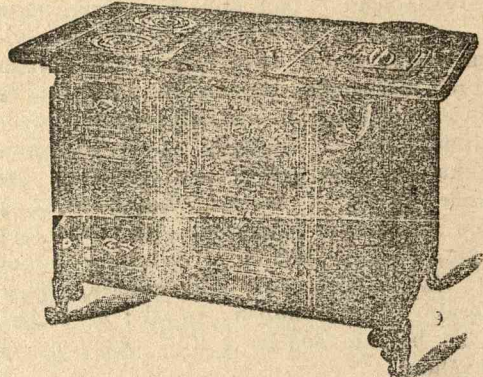
Szobák, Termek, Kávéházak, Vendéglők fűtésére igen alkalmas.



Különbéle fűtőeszközök.

Tornyos és asztal alaku

Takarék tüzhelyek.



Házi és konyha felszerelések. FÉNYEZETT FÉMÁRÚK.

Vasbutorok, gyermekágyak, kocsik.

FÜRDŐKÁDAK.

SZERSZÁMOK MINDENFÉLE IPARÁRHOZ.

FEGYVEREK.

Vadászfelszerelési cikkek.

LÓPOR ÁRUDA.

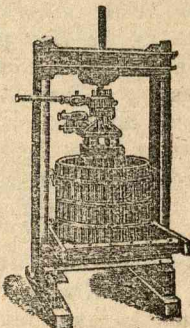
Pince-felszerelések.

Tányéros és „URSUS”

BORSAJTÓK

Legerősebb felsőnyomású acélgerenda rendszerben 3 erőátvitellel.

Mosó- és facsarógépek. Mangorlók stb.



ÁRLAP INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Szerkesztette: Rácz Béla hirdetési irodája Debrecen.

UNGHVÁRY JÓZSEF

GYÜMÖLCSFA ISKOLÁJÁBAN CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű

nemes gyümölcsfa-

csemete, bogyógyümölcsök, vadoncsok, kertü sörvények.

sima és gyökerező szőlővesszők

stb. Kaphatók.

Tessék kimarító árjegyzéket kérni.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy fogyasztó közönségünk kényelmére úgy rendezkedtünk be, hogy palackozott borainkat előleges megrendelés esetén házhoz szállítjuk. Jó minőségű és aránylag olcsó borainkkal már eddig is megnyertük a tisztelt borfogyasztó közönség nagy részének jóakaratu támogatását s ezt a jó kiszolgálás által igyekezni fogunk a jövőben is megérdemelni.

Hogy borainkhoz olcsó és jó borvizet is szolgáltat-sunk, felkerestünk egy kitűnő ivóvizet adó, a tenger színe felett 641 m. magasságban levő forrást Hármaspatakon s ezt vegytiszta folyékony szénsavval 4 légköri nyomás mellett telítve hozzuk forgalomba és szintén házhoz szállítjuk.

Árjegyzékünket az alábbiakban adjuk s becses megrendelését kérjük.

42—

Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet.

Megnevezés.	10	7	5	3½	Megjegyzés.
	deciliter ára fillérekben				
1906. évi aszu bor	500	—	250	150	A borospalackért 30 fillért, a vizespalackért 30 fillért, ládáért 6 koronát számítunk fel és ugyanennyit térítünk meg.
1910. évi vegyes asztali	80	—	40	—	
1910. évi muskotály bor	160	112	80	—	
1907. évi asztali bor	122	86	62	—	
1910. évi rizling bor	84	—	42	—	
1908. évi rizling bor	112	80	56	—	
1911. évi vegyes asztali	72	—	36	—	
Kristályviz	10		6	—	

Máthé László

butorasztales, kárpitos üzlete, butoraktára és első temetkezési intézete Szilágysomlyón.

Ajánlja dusan fölszerelt butoraktárát asztalos műhelyét és kárpitos üzletét, melyet most rendezett be, ellátva szakképzett munkavezetővel, hol mindenféle asztalos és kárpitos munkák készen kaphatók és megrendelésre is a legrövidebb idő alatt a legfinomabb izléses kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellékek nagyválasztékban állanak a közönség rendelkezésére. Temetések önálló elrendezését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

Temetkezési intézetemhez diszes kivitelű gyászkoocsit hozattam, melyet minden általam rendezett temetéseknél ingyen, minden költség felszámítása nélkül adom.

A nagyérdemű közönség pártfogását mély tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory István-ut, saját házámban. 17—52

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.

Megérkezett újdonságok!

Az őszi évad kezdetén ajánlom a legdusabb választékban berendezett



uj divatáru üzletemet,



hol ugyanis raktáron tartom a legdivatosabb női ruhaszöveteket, selyem és szövet blouskelméket.

A legjobb minőségű mosó kretonokat, zephir, flanell és barchetteket.

Nagy választék vászon és asztalneműekben.

Menyasszonyi kelengyék teljes összeállítását szakszerűen, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Szolid kiszolgálásomról nagybecsű vevőim előre is biztosítva.

Szives pártfogást kérve

alázatteljes tisztelettel:

VASS LUKÁCS.

8—

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség

Éljen!

és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásúak

4—26

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.

Próbadoboz 50 fill.

Kapható gyógytárakban és drogeráikban.

Megfojt ez az
átkozott köhögés!Fő- és szétküldési raktár: Dr. Egger Leó és Egger I. Budapest, VI.,
Révai-utca 12.

Kapható Szilágysomlyón: V. Balás Zsigmond és Szaplonczay Sándor gyógyszerészeknél.

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított.

A női szépség elérésére
legtökéletesebb, ártalmatlan arcszépítő szer a
Máramarosi
„LILIOM“-arckenőcs,
mely a szeplőt, májfoltot s az arc kü-
lönöző tisztátalanságait három nap
alatt eltünteti.

Kapható a készítőnél:

Weisz Hugó„szerecsen“ gyógyszertárában
Máramarossziget, főtér 4/c.Szilágysomlyón kapható: Balás Zsigmond
és Szaplonczay Sándor urak gyógy-
szertárában.
22—26

Szilágysomlyó alispánja.

11,485—1912. kig. szám.

Pályázati hirdetés.

Szilágysomlyó árvaszékénél egy iroda
segéd-tisztviselői állásra, — mely a XI-ik
fizetési osztály szerinti illetményekkel van
javalmazva, pályázatot nyitok.Felhívom mindazokat, kik ezen állást,
melyre különben az igazolvánnyal bíró
kiszolgált altisztek az 1873. évi II. t.-c.
5. §. alapján, az értesítéssel ellátott vár-
megyei díjnokok pedig az előbb hivat-
kozott törvények korlátai között a
602—1909. számú vármegyei szabály-
rendelet alapján elsőbbséggel bírnak —
elnyerni kívánják, hogy ez iránti kérvé-
nyeiket sajátkezűleg írva és felszerelveaz 1883. évi I. t.-cikk 19. §-ban meg-
kivánt minősítésüket, erkölcsi magavisele-
tüket s esetleges eddigi alkalmaztatásukat
igazoló okmányaikkal Szilágysomlyó főis-
pánjához címezve **folyó évi november hó
15-ik napjáig** bezárólag adják be és
pedig azon pályázók, akik valamely tör-
vényhatóság szolgálatában állanak: az
illető törvényhatóság első tisztviselőjé-
nek — kik más közhivatali alkalmazásban
állanak: hivatali főnöküknél, katonai szol-
gálatban levők: előjáróparancsnokságuknál
s végre a kik közszolgálatban nem álla-
nak, nálam.Pályázni lehet továbbá az ezen állás
betöltésével esetleg üresedésbe jöhető más
állásokra is.

Zilah, 1912. évi október hó 9-én.

Török István,
alispán.

MIT

főz ma? Ez a háziasszony legnagyobb gondja.
A legügyesebb háziasszony is gyakran zavarba
jön ennél a kérdésnél. Ilyenkor jó ha kéznél
van a „Háztartás Könyvtára“, de hasznos
akkor is, ha meg akarom tudni, hogy mit is

főzzek

olyat, ami izletes, olcsó és egészséges. A Ház-
tartás Könyvtára most megjelent 20 pompás
kötetét mindenki ingyen kapja meg, aki leg-
alább félévre hat koronával előfizet a „Ház-
tartásra“ Ne halassza

holnapra

a magyar asszonyok e kiváló közlönyének a
megrendelését, hanem még ma kérjen ingyenes
mutatványszámot a „Háztartás“ kiadóhivatalától
Budapest VI. Eötvös-utca 36.

Szenzációs őszi divatujdonságok!

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a helybeli és vidéki közönséget,
hogy az

őszi idényre

legdusabb választékban raktáron tartunk mindenféle női
ruhaszöveteket, selyemárkat és blouskelméket,
barchetteket, mosó kretonokat, flanel és zephireket,
vászon és asztalneműeket.Menyasszonyi kelengyékéből állandóan nagy rak-
tárt tartunk.

Kiváló tisztelettel:

BARTHA és HOSSZU

női és férfi divatruház. (Gólyaáruház.)



Menyasszonyi kelengyék és mindennemű férfi divatcikkben dus választék!

NYOMATOTT BÖLÖNI SÁNDOR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN SZILÁGYSOMLYÓN, 1912.